Resumé

Cílem této práce je popsat jazykové postoje novinářů v nizozemském a vlámském tisku na základě korpusu novinových článků z obou oblastí. Následně jsou tyto nizozemské a vlámské postoje mezi sebou porovnány.

Teoretická část objasňuje rozdílnost nizozemštiny na obou územích. Nejdříve pojednává o historii nizozemského jazyka v Nizozemí a Flandrech od rozdělení Nizozemí a Flander v šestnáctém století až dodnes. Dále ukazuje, že jazyk úzce souvisí s identitou každého člověka. Následuje popis jazykových postojů a výzkumu jazykových postojů. Nejdříve jsou postoje definovány a poté jsou popsány jejich součásti a základ. Výzkum jazykových postojů může být proveden různými způsoby. Příklady konkrétního výzkumu jazykových postojů jsou zde, jako i metody výzkumu, také popsány.

V další části diplomové práce je vytyčen cíl práce, stanovena hypotéza a zvolena metoda práce s materiálem. Články jsou analyzovány metodou tzv. Content Analysis. Dále je představena výstřižková služba Nizozemské jazykové unie, s jejíž pomocí byly jazykové články z Nizozemí a Flander sebrány. Protože ne všechny takto sebrané články odpovídaly tématice práce, musely být roztříděny na vyhovující a nevyhovující. Do korpusu bylo nakonec zahrnuto 43 nizozemských a 35 vlámských článků datujících od poloviny května 2008 do poloviny června 2010.

Praktická část se dělí do tří hlavních oddílů. V prvním oddílu jsou články rozděleny podle novin, ve kterých vyšly. V dalším jsou články rozčleněny podle jejich tématiky. V posledním oddílu se postupuje po tématech. Jednotlivé články jsou zde zařazeny do menších tematických skupin a uvedeny konkrétní příklady vyšlých článků. V každém oddílu je analýza provedena pro Flandry a Nizozemí zvlášť. Nakonec jsou podle výše zmíněných oddílů vymodelovány postoje nizozemských a vlámských novinářů k jazyku. Tyto postoje jsou následně mezi sebou porovnány.

Hypotéza byla formulována takto: 'Flandry převzaly jazyk od Nizozemí, ale nikdy ho úplně neakceptovaly. Rozdíl mezi nizozemskou nizozemštinou a vlámskou nizozemštinou bude nejvíce diskutován ve Flandrech, protože Flandry mají potřebu zdůrazňovat svou pozici vůči nizozemské nizozemštině. Nizozemí takovou potřebu nemá, aby bránilo svůj jazyk/variantu před Flandry. V tisku v Nizozemí se tedy novináři věnují jiným jazykovým tématům. Proto si také myslím, že ve Flandrech bude vycházet mnohem více novinových článku o jazyce.'

Tato hypotéza je výzkumem z velké části potvrzena. Vlámští novináři cítí potřebu vyhraňovat se vůči nizozemské nizozemštině, proto jsou to hlavně oni, kdo píše o odlišnosti vlámské a nizozemské nizozemštiny. Nizozemští novináři nemají takovou potřebu, proto pojednávají o jiných aspektech nizozemštiny. Nizozemských článků bylo sice sebráno více než vlámských, přepočítáme-li však články na počet obyvatel obou oblastí, zjistíme, že v poměru na počet obyvatel vyšlo ve Flandrech dvakrát více jazykových článků než v Nizozemí.

Z analýzy jazykových postojů vyplývá, že vlámští novináři nejvíce píší o spisovném nizozemském jazyce. Připomínají, že jazyk Vlámů se jmenuje nizozemština, ale zároveň zdůrazňují, že se vlámská varianta nizozemštiny od té nizozemské lehce liší. Naproti tomu nizozemští novináři zdůrazňují čtenářům nutnost jazykové správnosti textu. Nejvíce článků pojednává o gramatice a gramatických chybách. Vlámové se jazykově vyhraňují vzhledem k Nizozemí. Nizozemci se z jazykového hlediska obávají konkurence angličtiny. Rozdílnost postojů je zdůvodněna rozdílnou historií nizozemského jazyka v Nizozemí a ve Flandrech a rozdílnou národní identitou.